Z ČESKÝCH VLASTÍ

Další persekuce tisku v Čechách. — Z Curyeku: Jak oznamují depeše, které došly sem z Prahy, nový sociálně demokratický časopis, který začal býti vydáván, když všech pět českých orgánů této strany ve východních Čechách bylo zastaveno, byl přinucen zastaviti vycházení po prvním čísle.

Olomoucký arcibiskup, kardinál Bauer umírá? — "Moravy Venkov" sděluje z Olomouce, že arcibiskup, kardinál dr. Bauer zápasí se smrtí. Dr. Bauer již delší dobu byl vážně churav, takže zhoršení zdravotního jeho stavu nijak ani nepřekvapuje. Na olomoucké arcibiskupství se ohlásiti je již celá řada kandidátů, mezi nimi uvádí se nejvíc dr. Ehrman se kretář dra. Bauera, ještě z dob, kdy byl biskupem brněnským, a brněnský biskup dr. P. Huyn.

Sedm synů ve válce má p. Fr. Reitmayer, stárek v Č. Kramlově, ve mlýně p. Matějky. Nejstarší syn jeho Adolf jest závodním v zem. pluku č. 29. Antonín jest šikovatelem u 91. pěš. pluku, Karel četařem u dragonského pluku č. 4., Bohumír dragonem u téhož pluku s významnou záslužnou medailí; Miroslav jest četařem u 4. pěš. pluku; Josef desátníkem u 2. pěš. pluku a nejmladší Václav slouží u tyrolských střelců. Otec sám jest 59 let stár a byl četařem u 11. pěš. pluku.

Zabit převodním řemenem. — Z Břeclavy, 38letý ženatý dělník Čeněk Zálesák z Dolních Věstonic u Uh. Hradiště, zaměstnaný ve zdejším cukrovaru, spával v týdnu v továrně ve společné ložnici a v sobotu jezdíval domů. Dne 18. září odpoledne si vše chystal na cestu domů, ale již tam nedošel. V cukrovaru zachycen byl převodním řemenem, jenž jím několikrát udeřil o zeď tak silně, že Zálesák zůstal na místě mrtev. Lékař mohl již jen konstatovati smrt.

České školství za války. — "Mor. Orlice" píše pod záhlavím: "Úspěch zápisu na českých měšťanských školách" Matice břeclavské. Zapsáni jsou 30. září z Břeclavy a nejbližšího okolí moravského i dolnorakouského. Počet tento zajisté mluví tak výrazně a zřetelně, že každý, kdo posud váhal, poskytne nyní účinné podpory Matici břeclavské, která jest ve finanční tísni, tak že školám měšťanským stále hrozí nebezpečí, že budou zavřeny pro nedostatek prostředků. Výsledek zápisu jest tím potěšitelnější, ježto všeobecně byl očekáván pokles počtu žactva pro mimořádné poměry."

Jak stoupají ceny masa. — "Ostrav. Listy" sdělují: Jistý farář poblíže vlárského průmyslu má též polní hospodářství. Na trh do Brumov poslal na prodej krávu s příkazem, aby ji pod 600 K neprodal. Na cestě k městu zastavil řezník honce krávy a nabízel mu za ni 800 K. Tu bylo sice více než pan farář žádal, ale honec krávu neprodal, nýbrž zavedl až do trhu. Tam uviděl honec své divy. Přistupovali kupci a nabízeli jeden více než druhý. Na konec kráva byla prodána za 1400 K. Snad i více by se za ni bylo strhlo, kdyby honec se byl držel. Lze si snadno představiti příjemné překvapení faráře, když mu za krávu místo 600 K přinesli 1400 K. Tolik peněz na své chudé faře dávno neviděl.

Šlechetné uctění památky zvěčnělého syna. — V hlubokém žalu a k uctění památky svého před rokem u Jagodinjan v Srbsku hrdinně zahynulého druhého syna Viktora složili u pokladny "Nár. Listů" zarmoucení rodiče Vilém a Augusta Jarkovských dnes 2206 korun ve prospěch těchto vlasteneckých a humanitních účelů: České zemské komisi pro ochranu dítek a péči o mládež v král. Českém, na zřízení nadace pro čeledy a sirotky po padlých vojínech českých, pl. K 102 kor. 1000, Ústřední Matici školské K 300, Severočeské jednotě K 300, Podkrušnohorské jednotě korun 300, Dětskému útulku K 400, sanatoriu pro Plíci korun 500, Jubilejní ústavu K 100, darem K 3600.

Mladistvý vrah odsouzen k oprátce. — V úterý 28. října konala se v Hradci před výjimečným soudem [illegible] o nějaké nebezpečné vypátrání něčeho, tu vždy dobrovolně se hlásil k tomuto úkolu zmíněný nadporučík. Dne 5. října objevily se u Trzena kozácké roje; velice důležité bylo pro nás vyzvěděti jejich množství a síla. Tehdy přihlásil statečný nadporučík: "Po spíšíme k nim a zeptáme se jich," a se svými bratry vydal se na kozáky, kteří skutečně již rozprášil. Leč tuto svou odvahu zaplatil tehdy statečný nadporučík životem, tak že teprve dodatečně mohl být i jemu tomuto hrdinovi vojenský zásluhný kříž 3. třídy s válečnou výzdobou.

Zásobování měst rybami. — "Český Denník" v Plzni sděluje: "Obec plzeňská zakoupila od Městského provozu z Plzně [illegible] tři [illegible] v Hodonínském rybníku u Plzně. Jak se sděluje, vyjednává obecní správa v Plzni [illegible] také se správami panství v [illegible] a Žlunově o zakoupení [illegible] v rybníkách [illegible]. Rybí tržnice opatřuje obecní správa města Plzně pro městskou approvizaci. Obyvatel[illegible] plzeňské [illegible] jistě takto [illegible] krok [illegible] správy [illegible] k zabezpečení zásobování města [illegible]."

Nález uměleckých fresek v kostele Všech Svatých v Písni. — V kostele u Všech svatých v Písni provádí se z posledního doby opravy barokového oltáře hlavní [illegible] postranních oltářů, že [illegible] kazatelny a [illegible] opravy [illegible] v Písku [illegible] staré [illegible] Písku [illegible] Krochlova [illegible] [illegible] Výstřelovského vyšla na jevo [illegible] Doktorova s prodloužení [illegible] [illegible] do vazby zemského [illegible] soudu.

Úmrtí. — Josef Čupka, výrobce jízdního obyvatelstvo společnosti v Turci, Sv. Martině, zemřel 24. září ve věku 64 let. Zesnulým pozbývá slovenský národ znamenitého pracovníka a upřímného vlastence. Byl mnoho let správcem "Kukučínského ústavu" v Martině a vedl podnik ten znamenitě. Byl též zakladatelem a ředitelem "Turčianského pivovaru" a posledně místopředsedou národní strany slovenské. Zesnulým odešel na věčný odpočinek opět jeden ze starých veteránů slovenských, který zažil slávu i úpadek slovenské větve našeho národa. V posledních letech chránil tyto nevyléčitelnou nemocí, ale přec stále pracoval na národním poli. Slovenská literatura mu děkuje, že vyšlo mnohá díla v pěkné a laciné úpravě. Knihtiskařský spolek rozkvetl pod jeho správou a stal se aktivním podnikem. Pochován byl v Klášteře pod Znojmem za velké účasti slovenských národovců. Věčná mu paměť!

Národní společenství. — V záležitosti zřízení bezvýhradného českého národního společenství píše se "Mor. Orlici" z Prahy: "O nejpřednější české národní důležitosti čekají se ve všech uvědomělých vrstvách podrobnější zprávy s velkou dychtivostí. Veřejnost naše musí však v nejvlastnějším zájmu věci zkroutiti svou pochopitelnou nedočkavost. Dosud ještě nenadešly my vnitřní události, jež umožní, dotyčné vynutí, aby vtisknuta byla definitivní pečeť na ujednání, v zásadě již hotová. A také potom ještě třeba bude vyčkati vhodného okamžiku, aby účinně vystoupilo se na veřejnost s novou úpravou domácnosti české v království, po případě na veškerém území českém. Zatím upřímně třeba těšiti se z toho, že mezi stranami českými není teď žádných rozmíšek a sporů, a že na venek činí nyní náš český tábor dojem jednotné celistvosti. Věříme, že bude vskutku dnem ze dne více i uvnitř."

Nadporučík Alfred Čvrček. — Více než dvanáctkráte vyznamenal se nadporučík Alfred Čvrček jako velitel výzvědných hlídek, které vždy podnikl s mimořádnou smělostí vždy se skvělým výsledkem. Nejednou ocitl se i prostřed nepřátelských řad a vždy šťastně vyvázl. — Jeho zprávy, jichž zlehčení spojeno bylo především s vlastním nebezpečím jeho života, byly vždy velice cennou informací s nepřítele. Kdykoliv jednalo

kteří slíbili Maďarům po vítězné válce stane se Maďarie neodvislým státem, s vlastní správou, vojskem a dají jim volnou ruku, aby si podrobili a zmaďarisovali všecko v Uhrách nemaďarského, tedy v první řadě Slováky, Rusíny, Srby, Rumuny. Jak tyto najednou zgermanisovat, na to jim Němci recept dávat nemusejí, to by mohli ještě Maďaři Němce něco. Taková smlouva byla uzavřena mezi vládou berlínskou a náčelníky uherské vlády, hrabětem Tiszou, brzy po pádu Lvova, když se Rusové začali tlačit do Uhlíče a hrozili i vpádem do samotných Uher. Není tudíž divu, že Maďaři zvláště usilují o konečné vítězství germánsko-maďarských zbraní. Proto také ženou vše, co jest mužského do boje. Invalidům nedají ani dost času k uzdravení, a již je ženou na vražednou frontu znovu. Co na tom, že Uhry jsou dnes jedinou nemocnicí, jediným pohřebištěm, místem, v němž se hemží mrzáci, jimž bude zbytek života strašným údělem a též jednným kriminálem. Sem nahnali ubožáky ze Slavonie, Bosny a Hercegoviny, ze srbských krajů uherských a pak z italských provincií. Zde je hlídají, poněvadž si nejsou jisti, jak dopadne boj na srbské a italské frontě. Dlouhá vzdálenost mužů má a bude míti v tisících rodinách katastrofální změny a následky. Mnohé manželky zvykli si už na nepřítomnost svých mužů, zvykli myslenou, že je v boji, že snad padne, tisíce jich vůbec nedává o sobě vědět, jsou snad mrtvi, odcestovali snad kdesi v nenoucích [illegible] jsou v zajetí. Je do [illegible] ze ruského vojenská pošta [illegible] dopisy, které jen po [illegible] se dostávají vojenských poměrů jsou kontrolovány a ty, které jsou v zajetí, jsou kromadně [illegible]. Domácí obyvatelstvo nemůže tušiti, že armáda rakousko-uherská, pyšná kdysi na 3 miliony mužstva, se dnes zevrhla na pár stovek mužů mladinkých, sotva 18 let čítajících a pak muže star, si až 55letí. Úřady střeží každý politický projev, každé hnutí, jež by nejak se dotýkalo stávajících poměrů, za to ale zaprosto si nevšímá soukromého života. A nahoře panují až pohoršlivé přípravy, způsobené nepřítomností mnohých mužů. — Žena Lajoše Nágla brzy zapomněla na svého muže, jenž kdesi v ruských krajích rval se za Maďarii. Do její chalupy začali docházeti starší již mužové, vdovci, neb ti, kteří nebyli se ženou spokojeni tajně ovšem, ale tak, že o tom věděla celá ves, ba i v okolních vsích, tak že sličná takto a vnadná Lajošová dostávala i návštěvníky přespolní. Tento nepěkný výdělek jí ovšem umožnil, aby se lépe šatila. A když se pěkně ošatila, viděla teprve, jak je ženou k milování stvořenou, i z jí byla ves sprostou, úzkou, toužila po větším městě, kde by se teprve mohla "oplatnit". Zajela do Debrecína. Zašla do jednoho z tamních hotelů a žádala o práci. Hotelier ovšem jí hned práci dal. Stala se sklepnicí. Do svého nového povolání se s neobyčejnou dovedností rychle vpravila, a brzy pak hotelier zpozoroval, jak si ji hosté všímají, a jak se počet denních hostí potěšitelně množí. Ctitelů hezké sklepnici se množilo, ale i příjmy její se staly většími. Na rukou se jí blýskaly brilianty, na krku nosila náhrdelník, na ruce zlatou brazolettu. Bývalá sklepnice za nic na světě by se již nevrátila do skromné chudé chaloupky, odkud vyšla. Ba litovala těch měsíců, které ztrávila mezi drsnými vesničany. To byli zde jiní chlapci. Ti dovedli hezky mluvit, a milovat . . . Jednoho večera, kdy panovalo v hostinské místnosti příjemné přítmí, seděla tam malá společnost. Jeden pozdravující se vojín vypravoval o bojích v Haliči. Sklepnice seděla docela beze studu jednomu staršímu pánovi na klíně, který celou hospodu častoval. Hotelier chtěl dávno již rozžehnouti, ale hosté si přáli, aby jen tak pobotmo nechal. Dobře prý se ty historky po tmě poslouchají. V tom vešel jiný vojín, opíraje se o holi těžce se belhal. Pozdravil a usedl nedaleko. Hotelier ho obsloužil sklenicí piva, a on nic nemluvě pil a vypravování jen naslouchal. Mezi tím se sklepnice velice intimně se svým šedivým ctitelem bavila. Když něco pojednou hlasitě prohodila, přišedší vojín sebou trhl a pohlédl v tu stranu, kde viděl sedětí párek, rozeznati jej však nemohl. Oči však již z onoho místa nespustil. Když se byla sklepnice jakési poznámce svého ctitele rozchtala, znovu sebou ouec vojín škubnul a pak sebou na židli nepokojně házel. Pak povídal jakoby změněným hlasem ku hotelierovi: "Rozžehněte přece, máte již tu čirou tmu!" — "Co pak jste si vojáku na frontě ještě tmě nepřivykl?" poznamenal nevrlý pán. Poznámka ta dala podnět k celé řadě jiných více méně dvojsmyslných poznámek, ale konec konců hotelier světlo udělal. Když se světelné paprsky veliké acetylinové lampy rozlily po místnosti, každý z těch účastníků zadíval se na smělého vojáka, který tak rozhodně o osvětlení požádal. I starý pán se naň zadíval, i sklepnice, která se zdvihla s klína jeho, na němž seděla. Voják měl čapku hluboko do očí staženou a bradu podepřenou o ruku, tak že valně jej nebylo rozeznati. Voják mezi tím vypravoval episodky dále. Sklepnice zatím sebrala prázdné sklenice, a za chvíli se vrátila s plnými. I druhý voják dopíjel. Když vyprazdňoval sklenici, nazvedl si dlouhou čapku a tu teprve se objevily dvě, jako uhlíky planoucích očí, které se upíraly s jakousi strašnou záští ke sklepnici. Když k němu přistoupila, voják se zdvihl, nadzvedl čáku vysoko do čela a zahřměl na ni: "Zůstaň mne!" Kdyby byl v té chvíli, kdy na krásné tmavomodré obloze bezpočetně hvězd svítilo, se bylo zablesklo a hrom uhodil do hotelu tohoto, sotva by se byla Lajošová tak strašlivě ulekla, jako když z čista jasna spatřila před sebou státi svého muže, o kterém se domnívala, že dávno již hnije kdesi v písčitých pláních polského Ruska. Zavrávorala, zalomila rukama, ale již v té chvíli přiskočil k ní vojín, jenž nebyl nikdo jiný, než chalupník Nágl, s ruce se mu hrozivě zablesklo nůž a on učinil rychlý rozmach a vrazil jej do prsou své zrádné ženy. Ta bez hlesu klesla k zemi. Však na tom zrazený muž neměl hlosti. Uval ji náhrdelník s krku a vhodil ho zuřivě k nohoum staršího pána, jenž byl výjevem tak zděsen, že klesl do židle a nemohl povstati. V hotelu ovšem nastal veliký zmatek. Každý se bál k vrahu své ženy přistoupiti. A ti, kdož byli svědky hrůzné msty zrazeného manžela, utekli až na onoho staršího pána. K tomu Nágl přistoupil a vzkřikl: "Kdo vám dal právo se s mojí ženou milkovati?" a jednou ranou starce srazil i se židlí k zemi. Však v tom již vrazila do vnitř policie a vojáka hned spoutala a předala vojenské patrole, která přichvátala za ní. Náglová byla již tuhou mrtvolou. Její muž probodl dlouhým nožem to její nevěrné srdce. Událost ta vzrušila celý Debrecín a zavdala podnět k nejdobrodružnějším řečím. Časopisy, zvláště pěstské o tom přinesly zprávy od nejmenších podrobností. "Petr Lloyd" napsal v redakčním článku, že takových truchloher by se opakovalo daleko více, jenže se každý manžel nevěrné své ženy nevrací jako se vrátil Nágl. — Většina již jsou pod zeleným drnem. Případy takové označil za příšernou odměnu těch ubožáků, kteří nasazují své životy a mezi tím zkracují své rodinné štěstí.

Vzácná pochoutka. Z Brna se sděluje, že na tamním masném trhu prodána husa, která vážila 6 a půl kilogramu, za 26 K, tedy jeden kg za 4 K.

Český anarchistický redaktor odsouzen na 10 let do žaláře. — Na deset let těžkého žaláře, rakouským válečným soudem v Terezíně odsouzen byl redaktor českého anarchistického hornického listu ("Hornické Listy") Václav Draxel z Ducheova.

Rakouské pátrání po uhlí a kovech v Polsku. "Opav. Věstník" sděluje: Pan horní rada Bartonec z Háje odebral se k úřadní výzvě do ruského Polska, aby zkoumal tam těžbu uhlí a kovů. Navštívil Kielce a Ivangorod.

Pro ženy.

Všechny ženy měly by čísti knížečku "Zdraví žen", kterou vydala firma W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. Jest zdarma. Dopište si o ni. Pojednává o různých chorobách ženám vlastních a popisuje způsob léčení, kde Severův Regulátor se vždy osvědčil. Cena Severova Regulátoru je pouze $1.00. Na skladě všude v lékárnách, aneb přímo od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Ia. —

"Staré Spolehlivé"

Metz

Omažské oblíbené pivo

WM. J. SWOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

Nejlepším místem k nakupování stavebního dříví, jest

české dřevařská ohrada.

Chicago Lumber Co.,

na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 491f

Čeští prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.

Adolf A. Tenopír,

Český právník.

Úřadovna: čís. 1320, roh 14. a William ulice

OMAHA NEBRASKA

Telefon: Doug. 8397.

—Veřejný notář—

FRANCOUZSKÁ ČETA SE STROJOVÝMI PUŠKAMI V ARGONNÁCH.

Četa francouzských operatérů se strojovými puškami znázorněna je na našem obrázku při práci na frontě v Argonnách. Je dobře skryta před zraky německých dělostřelců.